

**RADVILIŠKIO GRAŽINOS PAGRINDINĖS MOKYKLOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS BEI INTERVENCIJOS
VYKDYMO TVARKOS APRAŠO
TVIRTINIMO**

2026 m. birželio 10 d. Nr. V-112
Radviliškis

1. Tvirtinu Radviliškio Gražinos pagrindinės mokyklos smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos vykdymo tvarkos aprašą (pridedama).
2. Nurodau, kad šis įsakymas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius

Egidijus Dailionis

RADVILIŠKIO GRAŽINOS PAGRINDINĖS MOKYKLOS SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS BEI INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Radviliškio Gražinos pagrindinės mokyklos smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos vykdymo tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintomis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymu, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymu ir kitais teisės aktais.

2. Radviliškio Gražinos pagrindinės mokyklos smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos vykdymo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) paskirtis – padėti mokyklos bendruomenei užtikrinti sveiką, saugią, smurto, prievartos ir patyčių apraiškoms kelią užkertančią aplinką, kuri būtų psichologiškai, emociškai ir fiziškai saugi visiems bendruomenės nariams.

3. Tvarkos aprašas nustato smurto ir patyčių stebėsenos, prevencijos bei intervencijos vykdymą individualiu, klasės, mokyklos ir šeimos lygmenimis.

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. Patyčios – psichologinės ar fizinės jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, kuriais siekiama pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kitaip sukelti psichologinę arba fizinę žalą kitam asmeniui. Patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir (ar) užgauliojant) ir netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos).

4.1.1. Žodinės patyčios – pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kiti panašūs veiksmai.

4.1.2. Fizinės patyčios – mušimas, spardymas, stumdymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, turtinė žala ir kiti panašūs veiksmai.

4.1.3. Socialinės patyčios – socialinė izoliacija, tyčinė atskirtis, gandų skleidimas, ignoravimas ir kiti panašūs veiksmai.

4.1.4. Elektroninės patyčios – skaudinančių ar gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių, vaizdų, komentarų siuntimas ar viešinimas, gandų skleidimas, asmens duomenų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant pakenkti asmens geram vardui, santykiams ar jį pažeminti.

4.2. Smurtas – veikimu ar neveikimu asmeniui daromas tyčinis fizinis, psichologinis, seksualinis, ekonominis ar kitoks poveikis, dėl kurio asmuo patiria fizinę, moralinę, materialinę ar kitokią žalą.

4.2.1. Smurtas prieš vaiką – veikimu ar neveikimu vaikui daromas tiesioginis ar netiesioginis tyčinis fizinis, psichologinis, seksualinis poveikis, garbės ir orumo nepaisymas ar nepriežiūra, dėl kurių vaikas patiria žalą arba kyla pavojus jo gyvybei, sveikatai ar raidai.

4.2.2. Fizinis smurtas – tiesioginiai ar netiesioginiai tyčiniai fiziniai veiksmai prieš vaiką, taip pat fizinės bausmės, sukeliančios vaikui skausmą, darančios žalą arba keliančios pavojų jo gyvybei, sveikatai, raidai, garbei ar orumui.

4.2.3. Psichologinis smurtas – nuolatinis vaiko teisės į individualumą pažeidinėjimas, vaiko žeminimas, patyčios, gąsdinimas, būtinos vaiko raidai veiklos trikdymas, asocialaus elgesio skatinimas ar kitokia nefizinio kontakto elgsena, daranti žalą arba kelianti pavojų vaiko gyvybei, sveikatai, raidai, garbei ar orumui.

4.2.4. Nepriežiūra – vaiko atstovo pagal įstatymą ir (ar) už vaiko priežiūrą atsakingo asmens nuolatinis vaikui būtinų fizinių, emocinių ir socialinių poreikių netenkinimas arba aplaidus tenkinimas, darantis žalą ar keliantis pavojų vaiko gyvybei, fizinei, protinei, emocinei ir socialinei sveikatai bei raidai.

4.3. Smurtą ir (ar) patyčias patiriantis vaikas – mokinys, iš kurio tyčiojamosi arba prieš kurį smurtaujama.

4.4. Besityčiojantis asmuo arba smurtautojas – vaikas ar suaugęs asmuo, inicijuojantis patyčias ir (ar) smurtą arba prisidedantis prie jų.

4.5. Smurtą ir (ar) patyčias patiriantis suaugęs asmuo – administracijos atstovas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas mokyklos darbuotojas, iš kurio tyčiojamosi arba prieš kurį smurtaujama.

4.6. Smurto ir (ar) patyčių stebėtojas – vaikas ar suaugęs asmuo, matantis arba žinantis apie smurtą ir (ar) patyčias.

4.7. Mokyklos bendruomenės narys – mokinys, tėvas (globėjas, rūpintojas), administracijos atstovas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas mokyklos darbuotojas.

4.8. Smurto ir (ar) patyčių prevencija – veikla, skirta smurto ir (ar) patyčių rizikai mažinti, apimanti mokyklos bendruomenės narių švietimą, informavimą, socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymą bei kitas priemones.

4.9. Smurto ir (ar) patyčių intervencija – visuma priemonių, taikomų visiems smurto ir (ar) patyčių dalyviams: patiriantiems smurtą ar patyčias, smurtaujantiems, besityčiojantiems ir stebėtojams, prireikus įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

4.10. Smurto ir (ar) patyčių prevencijos bei intervencijos stebėseną – smurto ir patyčių situacijos mokykloje stebėjimas, renkant ir analizuojant faktus bei informaciją, reikšmingą šio reiškinio pažinimui, prevencijai ir valdymui.

4.11. Veiksmų planas – planavimo dokumentas, kuriame nustatomi veiksmai, jų etapai, prioritetai, atsakingi asmenys ir reikalingi išteklių tikslui įgyvendinti.

5. Tvarkos aprašas grindžiamas šiais principais:

5.1. kiekvienas mokyklos bendruomenės narys, pastebėjęs smurtą ar patyčias, privalo reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl socialinės padėties, lyties, seksualinės orientacijos, negalios, religijos, tautybės, išskirtinių bruožų ir kt.) ir formos;

5.2. kiekvienas mokyklos bendruomenės narys, pastebėjęs smurtą ir (ar) patyčias arba sužinojęs apie jas, turi reaguoti ir jas stabdyti;

5.3. kiekvienas mokyklos bendruomenės narys turi imtis veiksmų visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančių, smurtaujančių, besityčiojančių ar smurtą ir (ar) patyčias patiriančių asmenų amžiaus ir pareigų;

5.4. mokyklos bendruomenės nariai su Tvarkos aprašu supažindinami pasirašytinai arba elektroninėmis priemonėmis. Mokiniai supažindinami klasių valandėlių metu, jų tėvai (globėjai, rūpintojai) – klasių susirinkimuose arba elektroninėmis priemonėmis, pedagogai – posėdžių ar susirinkimų metu, kiti darbuotojai – darbuotojų susirinkimuose.

II SKYRIUS

SMURTO IR PATYČIŲ STEBĖSENA, PREVENCIJA IR INTERVENCIJA MOKYKLOJE

6. Smurto ir (ar) patyčių stebėseną, prevenciją ir intervenciją yra svarbi mokyklos veiklos dalis. Jos planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi mokyklos vadovas, Vaiko gerovės komisijos nariai, klasių vadovai, o vykdymo procese dalyvauja visi mokyklos bendruomenės nariai.

7. Smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos Tvarkos aprašo įgyvendinimą koordinuoja ne mažiau kaip trys atsakingi asmenys, kuriuos paskiria ir patvirtina mokyklos direktorius. Jie kasmet:

7.1. inicijuoja ir organizuoja anoniminę mokinių apklausą apie smurtą ir (ar) patyčias bei apibendrina apklausos rezultatus;

7.2. remdamiesi apklausos ir pranešimų apie smurtą ir (ar) patyčias analizės duomenimis, rengia smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos priemonių planą;

7.3. Vaiko gerovės komisijos posėdyje aptaria turimą informaciją ir svarsto prevencijos bei intervencijos priemonių taikymo plano turinį;

7.4. teikia siūlymus mokyklos vadovui dėl smurto ir (ar) patyčių prevencijos bei intervencijos priemonių įgyvendinimo, mokyklos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo ir kitų susijusių klausimų;

7.5. atlieka kitus Tvarkos apraše numatytus veiksmus.

8. Klasių vadovai kasmet apibendrina turimus pranešimus apie smurtą ir (ar) patyčias savo klasėse, informuoja Vaiko gerovės komisijos narius, koordinuojančius Tvarkos aprašo vykdymą, apie taikytų prevencijos ir intervencijos priemonių rezultatus klasėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su smurtu ir patyčiomis, klasių valandėlių metu kalbasi apie patyčias ir jų sprendimo būdus, o tėvų susirinkimuose aptaria klasės mikroklimatą.

9. Smurto ir patyčių prevencija mokykloje įgyvendinama ugdant mokinių socialines ir emocines kompetencijas, organizuojant prevencines veiklas, klasės valandėles, konsultacijas, mokymus ir kitas pagal poreikį parenkamas priemones.

10. Mokykloje sudaromos galimybės anonimiškai pranešti apie patiriamą smurtą ir patyčias. Pranešimai registruojami ir administruojami platformoje www.manosemi.lt/grazinosmokykla360.

III SKYRIUS

SMURTO IR PATYČIŲ INTERVENCIJA MOKYKLOJE

11. Bet kuris mokyklos bendruomenės narys, įtaręs ar pastebėjęs smurto ir (ar) patyčių atvejį, laikosi mokyklos reagavimo į smurtą ir patyčias algoritmo (1 priedas):

11.1. nedelsdamas įsikiša ir nutraukia bet kokius įtarimą keliančius veiksmus, jeigu tai nekelia pavojaus jo paties ar kitų asmenų saugumui;

11.2. išsiaiškina situaciją ir surenka preliminarą informaciją apie smurtavusių ir (ar) besityčiojusių bei nukentėjusių asmenų tapatybę (vardą, pavardę, klasę), dalyvių skaičių ir kitus svarbius faktus;

11.3. informuoja klasės vadovą, socialinį pedagogą ar kitą atsakingą mokyklos darbuotoją;

11.4. primena smurtavusiam ir (ar) besityčiojusiam asmeniui mokyklos nuostatus, mokinių elgesio taisykles ir atsakomybę už netinkamą elgesį;

11.5. esant grėsmei mokinio ar kito mokyklos bendruomenės nario sveikatai ar gyvybei, nedelsdamas kreipiasi pagalbos į mokyklos darbuotojus ir (ar) kompetentingas institucijas (policiją, greitąją medicinos pagalbą, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą ar kt.);

11.6. įtaręs, kad mokinys patiria smurtą šeimoje (fizinį, emocinį, seksualinį smurtą ar nepriežiūrą), arba gavęs informaciją apie patirtą smurtą, nedelsdamas informuoja mokyklos socialinį pedagogą ir mokyklos vadovą ar jo įgaliotą asmenį.

12. Mokinys, patyręs arba pastebėjęs smurtą ir (ar) patyčias, nedelsdamas praneša klasės vadovui, socialiniam pedagogui, psichologui, kitam mokyklos darbuotojui arba pateikia pranešimą platformoje www.manosemi.lt/grazinosmokykla360.

13. Tėvai (globėjai, rūpintojai), sužinoję ar pastebėję smurto ir (ar) patyčių atvejį mokykloje ar jos teritorijoje:

13.1. nedelsdami žodžiu ir (ar) raštu informuoja klasės vadovą, socialinį pedagogą arba mokyklos administraciją;

13.2. gavę informaciją apie smurtą ir (ar) patyčias, susijusias su jų vaiku, kviečiami atvyksta į mokyklą ir dalyvauja aiškinantis smurto ir (ar) patyčių atvejį, bendradarbiauja su klasės vadovu, švietimo pagalbos specialistais ir Vaiko gerovės komisija.

14. Klasės vadovas, gavęs informaciją apie įtariamas ar įvykusias patyčias ir (ar) smurtą:

14.1. nedelsdamas išsiaiškina situaciją ir nustato, ar tai smurto ir (ar) patyčių atvejis;

14.2. organizuoja individualius pokalbius su mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais), surenka mokinių rašytinius paaiškinimus (2 priedas), vykdo stebėseną, bendradarbiauja su mokyklos socialiniu pedagogu ir psichologu;

14.3. pastebėjęs, kad smurtas ar patyčios kartojasi, užpildo pranešimo apie smurtą ir (ar) patyčias platformoje www.manosemi.lt/grazinosmokykla360.

15. Socialinis pedagogas:

15.1. įvertina socialinės pedagoginės pagalbos poreikį ir individualiai dirba su nukentėjusiu mokiniu, skriaudėju ir stebėtojais;

15.2. pagal poreikį suteikia metodinę pagalbą nukentėjusio mokinio ir skriaudėjo tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams ir kitiems mokyklos darbuotojams;

15.3. teikia informaciją mokiniams patyčių prevencijos klausimais;

15.4. gavęs pranešimo formą, susipažįsta su pateikta informacija, pateikia įvykio duomenis platformoje www.manosemi.lt/grazinosmokykla360;

15.5. teikia informaciją Vaiko gerovės komisijai ir, esant poreikiui, inicijuoja jos posėdį.

16. Psichologas:

16.1. įvertina situacijos sudėtingumą ir suteikia emocinę pagalbą nukentėjusiems asmenims.

16.2. teikia metodines rekomendacijas įvykio dalyviams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), klasių vadovams ir mokytojams.

17. Vaiko gerovės komisija:

17.1. įvertina esamą ir turimą informaciją, esant poreikiui organizuoja posėdį;

17.2. numato pagalbos veiksmų planą, supažindina su juo smurtą ir (ar) patyčias patyrusį mokinį, smurtavusį ar besityčiojusį mokinį ir dalyvavusių mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus), taip pat supažindina su plano nevykdymo pasekmėmis;

17.3. vykdo plane numatytas veiklas, stebi ir analizuoja situaciją, prireikus organizuoja pakartotinius susitikimus situacijai įvertinti;

17.4. informuoja mokyklos direktorių apie esamą situaciją ir siūlomas priemones.

18. Mokyklos administracijos atstovo, pedagogo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo veiksmai įtarus ar pastebėjus elektronines patyčias arba gavus apie jas pranešimą:

18.1. išsaugomi elektroninių patyčių įrodymai ir nedelsiant imamasi reikiamų priemonių elektroninėms patyčioms sustabdyti;

18.2. įvertinama grėsmė vaikui ir jo sveikatai, prireikus kreipiamasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus, globėjus, rūpintojus, mokyklos darbuotojus) arba institucijas (policiją, greitąją medicinos pagalbą ar kt.);

18.3. surenkama informacija apie besityčiojusio asmens tapatybę, dalyvių skaičių ir kitus galimai svarbius faktus;

18.4. apie elektronines patyčias informuojamas klasės vadovas ir pateikiami išsaugoti įrodymai;

18.5. apie elektronines patyčias gali būti pranešama Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai interneto svetainėje <https://svarusinternetas.lt/pranesk>;

18.6. mokiniui pasityčiojus iš administracijos atstovo, pedagogo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo, asmuo, pastebėjęs ar įtaręs patyčias, informuoja mokyklos direktorių, kuris imasi Tvarkos apraše ir kituose mokyklos dokumentuose numatytų veiksmų;

18.7. administracijos atstovui, pedagogui, švietimo pagalbos specialistui ar kitam darbuotojui pasityčiojus iš mokinio, asmuo, pastebėjęs ar įtaręs patyčias, informuoja mokyklos direktorių. Mokinys apie suaugusio asmens patyčias mokykloje praneša socialiniam pedagogui, administracijai ir informuoja savo tėvus (globėjus, rūpintojus);

18.8. mokyklos direktorius, sužinojęs apie mokyklos darbuotojo patiriamas patyčias arba mokyklos darbuotojo tyčiojimąsi, privalo nedelsdamas imtis Tvarkos apraše ir kituose mokyklos dokumentuose numatytų priemonių;

18.9. kitiems smurto ir (ar) patyčių dalyviams pagal individualius poreikius mokykloje teikiama švietimo pagalbos specialistų ar pedagogų pagalba.

19. Mokyklos direktorius, įvertinęs gautą informaciją, esant poreikiui informuoja suinteresuotas institucijas apie įvykusį smurto ar patyčių atvejį ir, vadovaudamasis mokyklos darbo tvarkos taisyklėmis bei kitais teisės aktais, taiko numatytas poveikio priemones.

20. Esant rimtam smurto atvejui, mokyklos vadovas arba jo įgaliotas asmuo nedelsdamas informuoja savivaldybės administracijos Švietimo skyrių, pateikdamas pirminę informaciją apie įvykio pobūdį, datą, laiką, aplinkybes, vietą, jeigu ji žinoma, ir mokyklos atliktus bei planuojamus atlikti veiksmus. Pranešimas pateikiamas ne vėliau kaip kitą darbo dieną.

21. Mokyklos bendruomenės narys, nutylėjęs apie smurto ir (ar) patyčių atvejį, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

22. Smurto ir (ar) patyčių dalyviams pagal individualius poreikius mokykloje teikiama pagalbos mokiniui specialistų ar pedagogų pagalba. Tais atvejais, kai dėl objektyvių priežasčių pagalba mokykloje negali būti teikiama arba ją teikti mokykloje netikslinga, Vaiko gerovės komisija rekomenduoja kreiptis į kitas pagalbą teikiančias institucijas.

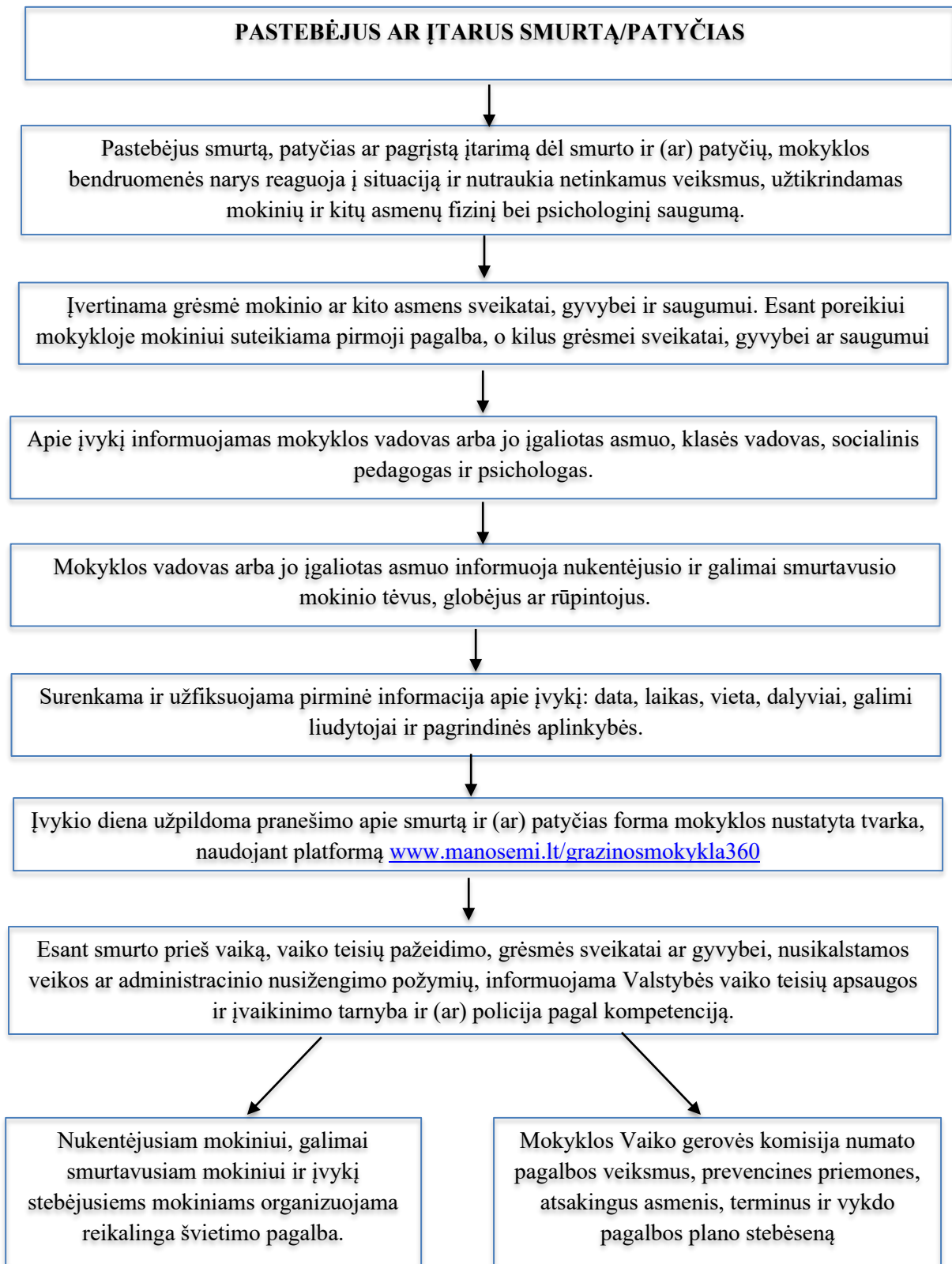
IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Visi dokumentai, esantys vaiko asmens byloje, ir duomenys, susiję su vaiku bei jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims pavestoms funkcijoms atlikti, vaiko teisėms ir teisėtiems interesams užtikrinti. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Bendroju duomenų apsaugos reglamentu (BDAR) ir Lietuvos Respublikos teisės aktais.

24. Tvarkos aprašas skelbiamas mokyklos interneto svetainėje.

Susipažinome su Radviliškio Gražinos pagrindinės mokyklkos smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos vykdymo tvarkos aprašu.